

SATAKUNTALIITON TAVOITTEET HALLITUSOHJELMAAN JA SEN TOIMINTASUUNNITELMIIN 2015

HYVÄ SAAVUTETTAVUUS

UUSI TEOLLISUUSSTRATEGIA

POHJANLAHTIVUOSI

ENERGIAMAAKUNTA

VAHVA YLIOPISTOKESKUS

ELINVOIMAINEN MAASEUTU

UUSI ALUEHALLINTO

OMA VAALIPIIRI

MAAKUNNAN KEHITTÄMISRAHA

SELKÄMEREN KANSALLISPUISTO

SISÄLLYS

10 Kärkeä	2
Tavoitteet.....	3
Hyvä saavutettavuus.....	3
Suomi tarvitsee uudistavan teollisuusstrategian .	4
Tavoitteena Pohjanlahtivuosi.....	5
Energiamaakunta	6
Koulutus ja tutkimus (TKI)/ Osaava työvoima	6
Elinvoimainen maaseutu.....	7
Uusi aluehallinto	8
Oma vaalipiiri.....	8
Maakunnan kehittämisraha	9
Resursointi (mm. kansallispuistot)	9
Valtion toiminnot alueilla	9
Byrokratia, lainsäädäntö	10

SATAKUNTALIITON TAVOITTEET HALLITUSOHJELMAAN JA SEN TOIMINTASUUNNITELMIIN 2015

Satakunnan maakuntahallitus on päättänyt esittää seuraavia konkreettisia maakunnan kannalta tärkeitä kehittämiskohteita ja -mahdollisuuksia tulevaan hallitusohjelmaan ja sen pohjalta laadittaviin ministeriöiden toimintasuunnitelmiin.

10 Kärkeä

1. Hyvä saavutettavuus / infrastruktuuri on edellytys Satakunnan monipuolisen ja vienniltään merkittävän elinkeinoelämän kilpailukyvyille ja myönteiselle aluekehitykselle.
2. Suomi tarvitsee kilpailukykyä ja uusiutumista edistävän teollisuusstrategian, jolla pyritään lisäämään tuottavuutta, kasvattamaan liikevaihtoa ja parantamaan toimintaedellytyksiä. Teollisuusvaltaisessa Satakunnassa käynnistetään osana strategiaa valtion ja alueen toimijoiden yhteistyönä pilottiluonteinen Satakunnan teollisuuden kasvuohjelma.
3. Pohjanlahden mahdollisuuksia toimia elintärkeänä väylänä niin etelään kuin pohjoiseen tulee kehittää. Tavoitteen toteutumista edistetään toteuttamalla erityinen Pohjanlahti – vuosi.
4. Monipuolisena energiamaakuntana Satakunta tarjoaa niin ydinvoiman, nesteytetyn maakaasun (LNG), tuuli- ja merituulivoiman, aurinkoenergian kuin bioenergiankin kehittämiseen laaja-alaisen toteutus- ja innovaatioympäristön.
5. Yliopistokeskuksia vahvistetaan yliopistojen ja elinkeinoelämän vuorovaikutuksen lisääjinä.
6. Koko maan alueita kehitetään tasapuolisesti. Maaseudun elinvoimaisuus on turvattava. Muun muassa maaseutualueiden digitaaliseen kehitykseen on edelleen panostettava.
7. Hallitus käynnistää parlamentaariseen valmisteluun pohjautuvan aluehallintouudistuksen.
8. Vaalipiirijako tulee perustua tasauspaikkajärjestelmään perustuvaan vaalijärjestelmään, joka parantaa vaalien suhteellisuutta ja poistaa piilevän äänikynnyksen, mutta säilyttää alueellisen edustavuuden.
9. Valtion budjettiin aiemmin sisältynyt maakunnan kehittämisraha palautetaan takaisin tai sen tilalle luodaan vastaava rahoitus, jolla maakunnissa voidaan joustavasti ja nopeasti käynnistää innovaatio- ja kehittämishankkeita.
10. Kansallispuistojen sekä muiden valtakunnallisesti merkittävien luonnonsuojelualueiden kehittämiseen, saavutettavuuden parantamiseen ja hoitoa varten tulee osoittaa riittävä rahoitus. Selkämeren kansallispuistossa sijaitsevan Säpin majakkasaaren sataman kunnostaminen on yksi esimerkki tällaisista toimista.

Tavoitteet

Hyvä saavutettavuus

Hyvä saavutettavuus / infrastruktuuri on edellytys Satakunnan monipuolisen ja vienniltään merkittävän elinkeinoelämän kilpailukyvyllä ja myönteiselle aluekehitykselle. Lounaisrannikon maa- ja meriyhteydet on saatava niitä käyttävän talousalueen ja liikenteen edellyttämään kuntoon. Satamien kautta kulkevat ulkomaanyhteydet ovat kansantaloudellisesti merkittäviä ja satamien toimintaedellytysten parantaminen varmistaa erityisesti teollisuutemme kilpailukykyä. Raideliikenteen edistäminen on ympäristöystävällinen ja turvallinen liikenteen kehittämisen muoto. Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on konkretisoitu alueen elinkeinoelämän ja kaupunkiseutujen menestymisen liikenteelliset edellytykset. Tärkeimpiä kehittämiskokonaisuuksia liikennettä koskeviin suunnitelmiin ovat ennen muuta:

- **VT 8 Turku-Pori** yhteysvälihankkeen 1. vaihe tulee kokonaisuudessaan toteuttaa viipymättä ja jatkaa parannustoimia välittömästi 2. vaiheella, joka sisältää toteuttamatta jääneet, alkuperäiseen 210 miljoonan euron hankkeeseen sisältyneet toimet.
- **Rauman satamaan johtava meriväylä** tarvitsee lisärahoitusta, jotta se voidaan syventää nykyisestä 10 metristä 12 metriin kulkusyvyyden vaatimusten mukaiseksi. Hankkeen toteuttaminen parantaa paperin kaukoviennin, raaka-ainekuljetusten ja konttiliikenteen kuljetustaloutta ja kilpailukykyä.
- **Porin ja Tampereen välistä raideliikennettä** tulee kehittää toimenpiteillä, joilla henkilöliikenteen matka-aika Porin ja Helsingin välillä voidaan lyhentää kahteen ja puoleen tuntiin. Junamatkustajien määrä voidaan sitä kautta jopa kaksinkertaistaa nykyiseen verrattuna. Nopean junayhteyden tarve on korostunut, kun suorat lentoyhteydet Helsinkiin puuttuvat. Pori – Tampere radan sähköistys välillä Pori – Mäntyluoto on toteutettava. Porin ja Rauman satamat ja hyvät maantie- ja ratayhteydet niihin ovat tärkeitä koko maan huoltovarmuuden kannalta.
- **Pori – Haapamäki ratayhteyden** kunto tulee säilyttää vähintään nykyisellä tasolla.
- **Valtatien 2** merkitys Porin ja Rauman satamien ja maakunnan elinkeinoelämän (erityisesti elintarviketeollisuuden) päätieyhteytenä pääkaupunkiseudulle on noteerattava. Valtion tulee panostaa valtatie 2 suunnitelmavalmiuden nostamiseen ja edistää yhteysväliä parantavia toimenpiteitä.
- **Yksityisteillä ja alemman asteen yleisillä teillä** on tärkeä tehtävä maaseudun elinkeinojen, pk-yritysten ja asumisen kannalta. Tiestön kunto heikkenee merkittävästi nykyisellä perusväylänpidon rahoitustasolla ja vaarantaa mm. elintarviketuotannon ja biotalouden kuljetukset Satakunnassa. Valtion tulee osoittaa lisää resursseja tieverkon ja erityisesti painorajoitteisten siltojen ylläpitoon ja perusparantamiseen. Pientiestölle kehitetty kuntokartoitus ja tierekisteri tulisi ottaa laajasti käyttöön, jotta resurssit voitaisiin kohdentaa oikein. Teiden parantamista ja niiden suunnittelua on kehitettävä. Myös normeja ja laatutason valvontaa on kehitettävä, jotta ne vastaavat palvelutasotavoitteiden, uuden kaluston ja tiestön lisääntyneen käytön vaatimuksia. Yksityistieavustuksiin ja metsäteiden Kemera-varoihin on varattava riittävästi rahoitusta.

Suomi tarvitsee uudistavan teollisuusstrategian

Suomi tarvitsee kansainvälistä kilpailukykyä ja uusiutumista edistävän teollisuusstrategian, jolla pyritään parantamaan tuottavuutta, kasvattamaan liikevaihtoa ja parantamaan toimintaedellytyksiä. Strategia on luotava yhteistyössä alueiden ja alan yritysten kanssa. Kansallisten ja EU-säädösten laadintaprosessissa ja soveltamisessa on huomioitava Suomen teollisuuden kilpailukyky ja vältettävä yliregulaatiota ja sen tuomia kustannuksia.

Satakunnan teollisuusvisio 2020. Satakunta on Suomen teollistunein maakunta, jossa on maakunnan kauppakamarien aloitteesta laadittu laajan, yrityslähtöisen ja osallistavan prosessin avulla yhteinen Teollisuusvisio 2020-ohjelma. ”Kilpailukykyä yli rajojen” - nimisen ohjelman päämääriä ovat:

1. Teollisuuden voimakas omaehtoinen uudistuminen (mm. osaaminen, digitaalisuus)
2. Satakunnan roolin vahvistaminen Suomen teollisuuspolitiikassa sekä
3. Teollisuuden ja Satakunnan alueellisten toimijoiden parempi vuorovaikutus.

Ohjelma listaa jokaisen päämäärän osalta kärkihankkeita, joita on yhteensä 11. Satakunnan teollisuusvisio 2020-kaltaisten ohjelmien toteuttaminen tarjoaisi erinomaisen mahdollisuuden edistää kilpailukykyä ja teollisuuden uudistumista laajemminkin Suomessa.

Satakunnassa tulisi valtion ja alueen toimijoiden yhteistyönä käynnistää pilottiluonteinen Satakunnan teollisuuden kasvuohjelma. Sen avulla edistettäisiin laaditun Teollisuusvisio-ohjelman yhteistyöprosessien ja kärkihankkeiden toteutumista systemaattisesti sekä testattaisiin kansallisesti uudentyypistä, uudistavaa teollisuusstrategiaa. Maakunnallinen teollisuuden kasvuohjelma toteutettaisiin elinkeinoelämän, kauppakamarien, kehittämissyhtiöiden, eri ministeriöiden (TEM, OKM, LVM, YM), alueviranomaisten ja kuntien kesken. *Teollisuuspuistot.* Yksi teollisuusvision kärkihankkeista on ”Vankempaa synergiaa ja tulosta teollisuuspuistoista”. Esimerkkeinä valtakunnallisesti merkittävistä, kehitettävistä teollisuuspuistoista ovat:

- Porissa Kupariteollisuuspuisto ja M20 Industrial Park
- Raumalla Lakarin teollisuusalue ja Seaside Industry Park
- Harjavalta Industrial Park

Edellä mainitut teollisuuspuistot ovat myös kansallisella tasolla merkittäviä yrityskeskittymiä ja ne tarjoavat yrityksille verkottumista edistävän, kilpailukykyisen toimintaympäristön. Niiden kehittäminen on tärkeää myös Suomen kansallisen kilpailukykyyn kannalta.

Hallitusohjelmaan / toimintasuunnitelmaan: Suomi tarvitsee kansainvälistä kilpailukykyä ja uusiutumista edistävän teollisuusstrategian, jolla pyritään parantamaan tuottavuutta, lisäämään liikevaihtoa ja parantamaan toimintaedellytyksiä. Teollisuusvaltaisessa Satakunnassa käynnistetään osana strategiaa valtion ja alueen toimijoiden yhteistyönä pilottiluonteinen Satakunnan teollisuuden kasvuohjelma.

Asiaan liittyvät ministeriöt: TEM, OKM, LVM, YM

Automaatio- ja robottitoimialat. Satakunnan teollisuusvision toteutumista tukee osaltaan myös Satakunnassa vahvojen automaatio- ja robottitoimialojen kehittäminen. Kehittämällä automaatioverkostoa ja sen tuomaa kilpailuetua saadaan Satakunnasta muodostumaan yrityksiä houkutteleva vetovoimainen toimintaympäristö ja sijoittumiskohde. Automaatioverkoston yhteistyöllä ja kehittymisellä on positiivinen

vaikutus myös muiden toimialojen yritysten menestymiseen. Valtion tuen avulla voidaan turvata alalle riittävät tukitoimet koulutukseen, tutkimukseen, tuotekehitykseen sekä viennin edistämiseen.

Elintarvikeklusteri. **Kotimaisen elintarviketuotannon ja kansallisen huoltovarmuuden kannalta on olennaista, että Suomessa panostetaan elintarvikeklusterin kehittämiseen.** Tavoitteena tulee olla, että elintarvikealan yritykset ovat vahvoja, niiden yhteenlaskettu tuotanto ja liikevaihto kasvavat ja markkinoille saadaan uusia kotimaisiin raaka-aineisiin pohjautuvia tuotteita. Kasvua tulee hakea sekä viennistä että markkinaosuuden lisäämisestä kotimaassa.

Elintarviketeollisuus on yksi Satakunnan kärkitoimialoista. Alan kokonaisliikevaihto Satakunnassa on noin 547 M€ (Lähde: Satakunnan elintarvikestrategia 2014-2020), mikä vastaa noin 8 % Satakunnan teollisuuden liikevaihdosta. Satakunnan maakuntaohjelmassa elintarvikeketjun kehittäminen on yksi keskeisistä painopisteistä. Olemassa olevat vahvat tuotantoalat antavat mahdollisuuden luoda Satakunnasta johtava elintarvikkeiden tuottaja ja jalostaja Suomessa.

Elintarviketoimialan kehittymisen kannalta on olennaista, että jatkossa panostetaan mm. seuraaviin osa-alueisiin:

- kannattavuuden, kasvun ja kansainvälisyyden edistäminen
- osaaminen ja uudistuminen (mm. logistiikka, digitalisaatio)
- elintarviketuottajien keskinäinen yhteistyö
- elintarviketeollisuuden ja kaupan yhteistyön tehostuminen
- elintarvikealan sivuvirtojen hyödyntäminen tuotteiden ja bioenergian raaka-aineeksi
- motivoituneen ja ammattitaitoisen työvoiman varmistaminen.

Sokeri- ja tärkkelystuotannon toimintaedellytykset on turvattava. Suomen ainoa sokeritehdas toimii Säkössä. On tärkeää mahdollistaa suomalaisen sokerituotannon tehostuminen myös EU:n sokerikiintiöiden poistumisen jälkeen vuonna 2017 sekä sokerijuurikkaan viljelyn laajentaminen sokeritehtaan hankinta-alueella. Tärkeää on myös varmistaa suomalaiseen perunaan perustuvan tärkkelystuotannon toimintaedellytykset sekä alan teollisuuden kehittymismahdollisuudet ja työpaikat.

Tavoitteena Pohjanlahtivuosi

Pohjanlahden mahdollisuuksia toimia elintärkeänä väylänä niin etelään kuin pohjoiseen tulee kehittää ja samalla parantaa merten moottoriteiden näkökulmasta elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksia alueella. Pohjanlahdella on Euroopan mittakaavassa erityinen merkitys pohjoisen ulottuvuuden kehittämisessä ja merenkulun muutospainissa, mikä täytyy nostaa esille EU-tasolla. Tähän liittyvät muun muassa yhteismahdollisuudet arktisille alueille, offshore-osaaminen, Pohjanlahden satamaverkon (mm. Porin ja Rauman satamat) toimintaedellytyksien kehittämisestä huolehtiminen, ilmastonmuutoksen ja siihen liittyvien ilmiöiden tuomat haasteet sekä mm. Pohjanlahden matkailumahdollisuuksien tunnetuksi tekeminen. **Ministeriöiden (YM, TEM, UM ja LVM) tulisi yhteistyössä käynnistää tällainen teemavuosi, jota Suomen ympäristökeskus (SYKE) voisi koordinoida Suomenlahden teemavuoden tapaan.** Teemavuosi antaa sateenvarjon rajat ylittävälle yhteistyölle sekä alueella toteutettaville hankkeille, kuten Seaside Industry Parkin tai Pori-Rauman meriklusterin edelleen kehittämislle. Pohjanlahtivuosi kytkeytyy myös

Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelman toteuttamiseen sekä merten aluesuunnitteluun liittyvän kansainvälisen yhteistyön edistämiseen.

Energiamaaakunta

Suomen energiaomavaraisuutta ja -huoltovarmuutta on parannettava ja kotimaisia energiamuotoja tulee hyödyntää aiempaa enemmän.

- Lisäydinvoiman rakentaminen toteuttaa osaltaan suomalaisen energiapolitiikan tavoitteita. Teollisuuden Voiman hanke, voimalaitos Olkiluoto 4 on jo kerran saanut eduskunnalta myönteisen päätöksen. Mahdollisia jatkopäätöksiä tehtäessä, Satakuntaliitto painottaa, että Olkiluodossa on olemassa olevien ja valmistuvien laitosten myötä sekä kapseloinnin ja loppusijoituksen, kantaverkkoliityntöjen, tarvittavien palveluiden ja ydinvoimarakentamiseen soveltuvan yritysraakenteen osalta vahva infrastruktuuri, joka mahdollistaa lisärakentamisen kokonaisedullisen toteutuksen.

- **Energiamaaakunta Satakunta**

Poriin ja Raumalle rakennetaan nesteytetyn maakaasun (LNG) terminaalit. Terminaalien rakentaminen luo uusia mahdollisuuksia Satakunnan ja Suomen kaasumarkkinoiden kehittymiselle. Nesteytettyä maakaasua voidaan jatkossa hyödyntää entistä tehokkaammin mm. raskaan maantieliikenteen sekä raideliikenteen kuljetuksissa. Kaasun kuljetuksista, välivarastoista ja jakelusta muodostuu verkosto, joka parantaa mahdollisuuksia kehittää myös bioenergiaa.

Monipuolisena energiamaaakuntana Satakunta tarjoaa niin LNG-ratkaisujen, tuuli- ja merituulivoiman, aurinkoenergian kuin bioenergiankin kehittämiseen laaja-alaisen innovaatioympäristön. **Valtion tulisi osoittaa tässä innovaatioympäristössä tapahtuviin TKI-kehittämisprosesseihin riittävästi tukea.** Tukea tarvitaan yritysten perustamisen, kasvun ja kansainvälistymisen tukemisen ohella myös energia-alan kehitysprosessien koordinointiin, koulutukseen, verkostoitumisen edistämiseen sekä osaamisrakenteiden vahvistamiseen.

Koulutus ja tutkimus (TKI)/ Osaava työvoima

- Yliopistokeskukset tarjoavat kansallisen kilpailukykyyn haasteisiin uusia luovia ratkaisuja osaamisen, tieteen ja innovaatioiden sekä yritysten ja palveluiden rajapinnalta. Niiden merkitys alueidensa osaamisen uudistajina korostuu. Hallituskaudella yliopistoja koskeviin tuloskriteereihin tulisi lisätä alueellinen vaikuttavuus (vrt. amk).

Hallitusohjelmaan kirjataan lause: **Yliopistokeskuksia vahvistetaan yliopistojen ja elinkeinoelämän vuorovaikutuksen lisääjinä.**

- Satakuntaliitto esittää, että **ammattikorkeakoulujen** rahoitusmallin seuraavan uudistuksen yhteydessä EU-rakennerrahoituksen laskemisperusteena käyttämisestä johtuva epäsuhta Itä- ja Länsi-Suomen oppilaitosten välillä huomioidaan ja jatkossa yhtenä tulosrahoituksen

määräytymiskriteerinä (B1. Ulkopuolisen soveltavan **tutkimus- ja kehitystyön rahoitus**) käytetään yksinomaan sitä rahoituksen kokonaismäärää, joka on aidosti eri alueiden kilpailtavissa (esim. valtakunnalliset rakennerahastovarot, EU:n suorat rahoitusohjelmat, TEKES-rahoitus jne.). Näin saadaan oikea kuva eri ammattikorkeakoulujen menestymisestä avoimesti kilpaillun tutkimusrahoituksen suhteen ja siten oikea mittari kansallista tuloksellisuusrahoitusta määriteltäessä.

- **Toisen asteen ja lukiokoulutuksen** saatavuus ja yritysten osaavan työvoiman saanti tulee turvata kattavalla oppilaitosverkostolla ja täydennyskoulutuksella.

Elinvoimainen maaseutu

Suuret muutokset, kuten työikäisen väestön väheneminen, väestön ikääntyminen, talouden ja elinkeinoelämän rakennemuutos, julkisen talouden kestävyysvaje, maassamuutto, maahanmuutto ja teknologian kehitys vaikuttavat koko suomalaisessa yhteiskunnassa. Muutokset heijastuvat erilaisille alueille eri tavoin. Ihmisarvoinen kohtelu ja yhteiskunnan peruspalvelut eivät saa riippua siitä, missä päin Suomea asuu. Siksi maan eri osat on otettava huomioon politiikan kaikilla osa-alueilla. Hallitusohjelmaan on kirjattava maan eri alueiden tasapuolinen kehittäminen. Tähän yksi väline olisi maaseutuvaikutusten arvioinnin hyödyntäminen päätöksenteossa.

Suomalaisella maaseudulla on tulevaisuudessa suuri yhteiskunnallinen merkitys. Hyvinvoivaa maaseutua tarvitaan puhtaan ruoan, energian, veden ja muiden ekosysteemipalveluiden vuoksi. Suomalainen raaka-ainetuotanto on turvattava maalla ja vedessä. Jotta näiden tuotanto voidaan turvata, on maaseudulla asuvien ihmisten ja siellä toimivien yritysten toimintaedellytyksistä huolehdittava. Satakuntaliitto yhtyy maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman 2014 - 2020 ”Mahdollisuuksien maaseutu” esittämiin toimenpiteisiin ja pitää niiden toteuttamista alueellisen tasa-arvon näkökulmasta tärkeinä.

Hallitusohjelmaan kirjataan lause: **Koko maan alueita kehitetään tasapuolisesti.**

Digitaalinen murros ja eri toimintojen siirtyminen verkkoon ovat toimialasta riippumatta vääjäämättömiä kehityskulkuja myös Suomen maaseudulla. Mm. teollisen Internetin myötä verkkoon kytkettyjen laitteiden määrä kasvaa eksponentiaalisesti lähivuosina. On ennakoitu, että digitaalisen datan määrä verkossa kasvaa jo lähivuosina monikymmenkertaiseksi.

Suomessa on edelleen panostettava maaseutualueiden digitaaliseen kehitykseen. Avainasemassa ovat laajakaistaratkaisut, etenkin optisten kuituverkkojen rakentaminen ja niitä hyödyntävien palveluiden kehittäminen. Yhdistämällä perinteisten toimialojen vahvuudet, laajakaistat (optiset kuituverkot) sekä digitaaliset palvelut Suomi voi olla digitaalisen maaseudun edelläkävijä.

Digitaalisen kehitysympäristön eteenpäin viemisessä myös perinteisiltä toimijoilta vaaditaan rohkeutta siirtyä uudenlaisiin toimintamalleihin. Digitaalisuus luo maaseudulla mahdollisuuksia paitsi yritystoimintaan ja maatalouteen myös julkisiin palveluihin. Digitaalisia välineitä voidaan hyödyntää entistä paremmin etenkin murroksessa olevissa koulutus-, sosiaali- ja terveystalouden palveluiden tarjonnassa.

Hallitusohjelmaan kirjataan lause: **Liikenne- ja viestintäministeriön toteuttamaa Laajakaista2015-ohjelmaa jatketaan ja laajennetaan koskemaan myös maaseudun laajakaistaverkkoja hyödyntävien digitaalisten palvelujen kehittämistä.**

Uusi aluehallinto

Satakuntaliiton näkemyksen mukaan on välttämätöntä, että ylikunnallisesta aluekehityksestä, aluesuunnittelusta, Suomen eri alueiden edunvalvonnasta ja kansainvälisistä suhteista vastaa nykyistä laajemmin kansanvaltaan pohjautuva elin. **Perustuslain 121 §:n 4 momentin mukaisesti kuntia suurempien alueiden itsehallinnosta säädetään lailla.** Uudella aluehallinnolla tulee olla riittävä väestö- ja taloudellinen perusta vastata lisääntyvän toimivallan mukaisista tehtävistä. Hallinnon rajoihin tulee kaiken kaikkiaan kiinnittää huomiota, jotta maa ei olisi pilkottu erilaisiin alueisiin eri hallintosektoreiden mukaan. Kansalaisten näkökulmasta yhteneväiset hallinnonrajat auttavat hahmottamaan yhteisiä toimintoja ja tuovat niille uskottavuutta.

Aluehallintouudistuksen tulee perustua alueiden tahtoon ja luontaiseen yhteistyöhön. Aluehallintoa kokonaisuutena uudistettaessa on järkevää tehdä tarkastelu tehtävien määrittelyn pohjalta, jolloin on mahdollista arvioida uudistuvien maakuntien toiminnallisesti perusteltua lukumäärää. Joka tapauksessa on säilytettävä tarpeellinen ja kattava toimipisteverkosto.

Tehtävistä esimerkiksi ylikunnallisten maankäytön, asumisen, liikenteen, palveluiden ja elinvoimapolitiikan suunnittelu ja toteutus edellyttävät laajempaa pohjaa kuin kunta. Tämän vuoksi on pyrittävä selkeään **kolmiportaiseen hallintoon**; valtio, alueet ja kunnat, joiden kesken toimivalta, vastuu ja resurssit on selkeästi määriteltä. **Tarkastelun tulee lähteä tehtävämäärittelystä käsin. Maakunnat ovat valmiita tehtäviensä ja toimivaltansa kartuttamiseen.** Alueellista hallintoa voidaan merkittävästi selkeyttää karsimalla tehtäviä, poistamalla päällekkäisyyksiä ja etsimällä kullekin tehtävälle järkevin mahdollinen järjestäjä.

Hallitusohjelmaan kirjataan lause: **Hallitus käynnistää parlamentaariseen valmisteluun pohjautuvan aluehallintouudistuksen.**

Oma vaalipiiri

Käynnissä oleva perustuslain muutos vaalipiirijaosta tulee keskeyttää. Asian valmistelu tulee tulevilla hallituskaudella aloittaa uudestaan ja rakentaa tasauspaikkajärjestelmään perustuva vaalijärjestelmä, joka parantaa vaalien suhteellisuutta ja poistaa piilevän äänikynnyksen, mutta säilyttää alueellisen edustavuuden. Kansalaisten ja poliittisten päättäjien läheisyys on turvattava myös tulevassa vaalijärjestelmässä. Vain näin demokratiamme toimii ja äänestysaktiivisuus säilyy edes tyydyttävänä.

Maakunnan kehittämisraha

Ohjelmiin sitomaton maakunnan kehittämisraha on ollut nopea ja joustava keino käynnistää aluekehityksen kannalta merkittäviä selvityksiä ja hankkeita, jotka edistävät kunkin maakunnan omista lähtökohdista esiin nousevia kehittämistarpeita. Pienelläkin siemenrahoituksella voidaan saada käyntiin koko maakunnan elinkeinoelämää hyödyttäviä hankekokonaisuuksia.

*Hallitusohjelmaan kirjataan lause: **Valtion budjettiin aiemmin sisältynyt maakunnan kehittämisraha palautetaan takaisin tai sen tilalle luodaan vastaava rahoitus, jolla maakunnissa voidaan joustavasti ja nopeasti käynnistää innovaatio- ja kehittämishankkeita.***

Resursointi (mm. kansallispuistot)

- **Kansallispuistojen** sekä muiden valtakunnallisesti merkittävien luonnonsuojelualueiden kehittämiseen, saavutettavuuden parantamiseen ja hoitoa varten tulee osoittaa riittävä rahoitus. **Selkämeren kansallispuistossa** sijaitsevan Säpin majakkasaaren sataman kunnostaminen on yksi esimerkki tällaisista toimista. Kyseisen sataman kunnostaminen lisää kansallispuiston virkistyskäyttöedellytyksiä sekä yleistä meriturvallisuutta Selkämerellä.
- Valtakunnallisesti laadittujen, valtioneuvoston hyväksymien **strategioiden, suunnitelmien ja ohjelmien toimeenpanon** toteuttamiseen tulee osoittaa määrärahat. Tällaisia suunnitelmia ovat esimerkiksi vesien- ja merenhoidon suunnitelmat, ja tulvariskien hallintasuunnitelmat. **Tulvariskien hallinta** edellyttää, että valtakunnallisesti merkittävillä tulvariskialueilla, kuten Kokemäenjoen vesistöalueelle Poriin ja Huittisiin, varataan erillisrahoitus tulvariskien hallintasuunnitelmassa esitettyjen rakenteellisten toimenpiteiden, kuten ruoppauksien ja lisä- ja oikaisu-uomien suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Valtion toiminnot alueilla

- Satakunnan asema **varuskuntamaakuntana** on vahvistunut puolustushallinnon viime aikojen uudistuksissa. Valtion, maakunnan ja kuntien yhteisin toimin on varmistettava Porin prikaatin toimintojen kehittyminen Säskylässä ja Niiniallossa.
- **Satakunnan vankilan Huittisten osasto** on Suomessa profiloitunut työvankilaksi. Hyvien liikenneyhteyksien varrella sijaitsevassa yksikössä on monipuolista työtoimintaa, ml. kuntouttava toiminta ja arjentaiteiden harjoittelu sekä avolaitostöitä. Huittisten vankilaa ei tule lakkauttaa sillä sen toiminnan uudelleensuuntaamiselle ja kehittämiselle on erinomaiset mahdollisuudet.

Byrokratia, lainsäädäntö

- Tulevassa hallitusohjelmassa on sitouduttava byrokratiatalkoiden jatkamiseen ja tosiasialliseen toteuttamiseen.
- Kansallisen ja EU-lainsäädännön valmistelussa ja toimeenpanossa on turvattava Suomen elinkeinoelämän toimintaedellytykset ja kilpailukyky.
- Lainsäädäntöä on uudistettava esimerkiksi maa-alueiden (mm. sähkölinjat) lunastamisen ja sen korvauskäytäntöjen osalta.

Kuva: Sami Suominen

Satakuntaliitto
Pohjoisranta 11 D
PL 260, 28101 Pori
Puh. (02) 620 4300
kirjaamo@satakunta.fi
www.satakuntaliitto.fi